

StíF fekk øll stigini við sær

Hondbóltur: Dysturin millum kvinnurnar hjá VB og StíF var tættur

1. deild kvinnur:
VB-StíF 18-20 (10-9)

StíF helt fram um sína oddastøðu, tá tær vundu dystin móti VB 20-18.

Dysturin var tættur og spennandi og í hálvleikinum vóru tað vertirnir, sum vóru á odda við einum máli. VB byrjaði dystin betri, og hóast strandakvinnur ikki vóru heilt eiddasærar, vísti VB-liðið, at tað kann verða við.

Eitt skifti í fyrja hálvleiki var VB á odda við fyra málum, men eftir at StíF tók eitt timeout eftir einar 20 minuttir, kom betri skil á spælið hjá teimum, bæði í verjuni og í álopinum, og tær minkaðu um VB-leiðsluna, so hon bert var eitt mál í hálvleikinum.

Í seinna hálvleiki fór StíF fram um, men VB gav ikki upp, og tær javnaðu eisini til 16-16. Men tá StíF so fór fram um aftur, fall avgerðin í dystinum, og seinastu minuttirnar hevði VB ikki orkuna til at taka StíF aftur einaferð afturat.

VB-liðið kann hótta

At enda vóru tvey mál á muni og tað hevði við sær, at StíF helt fast um oddastøðuna í deildini. StíF og Neistin hava bæði seks stig.

VB-liðið hevur bert spælt tveir dystir higartil, men tær hava fingið tvey stig, og móti StíF vóru tær, at einki lið fer at fáa tað lætt í Vági. Fleiri av spælarunum hjá VB kunnu nógv Christina Holm, sum er strikuspælar, dugir væl at finna pláss og er neyv, tá hann avsluttar. Og við eini vælspeðandi Guðrun á Lágabø í málinum og Sólrun og Arnleyp Krosslá mitt fyri, kann liðið hótta øll hini liðini í deildini.

Hesaferð gjørdist VB-kvinnurnar ov stuttar, og StíF fór við báðum stigunum.

ek

VB-kvinnurnar eru ikki lættar at taka á heimavølli. Sunnudagin fekk StíF tó øll stigini í tóttum dysti

Dómarin møtti ikki

HONDBÓLTUR: Kvinnudysturin millum VB og StíF fekk óheppna byrjan, tí dómararið, sum skuldi døma dystin møtti ikki.

Ein vágbingur og ein av leiðarunum hjá StíF tóku sær av dømingin, og tað spældi væl av.

ek

Vinnuframi og stuðul

Fíggarlógin fyri komandi ár er nú framløgd, og ldnadafelagið vil í hesum sambandi loyva sær at viðgera eitt mál, ið hevur okkara áhuga: Vinnuframskipanir og stuðul til ymiskar vinnugreinar.

Í figgjarlógini sæst til dømis, at 40 mió. kr. eru avsettir til stuðul til fiskivinnuna uttan nærri útgrein av endamáli, ella hvat hesin stuðul skal veitast til. Hesin stuðul »í leysari vekt« hevur ein dām av 80° unum, og fær okkum at seta hesar spurningar:

- Hevur føroyska samfelagið nakran vinnupolitikk?
- Finnast heildarætlanir viðvíkjandi stuðli og vinnuframskipanum?
- Hvussu ynskja vit, at gera møguligar ætlanir til veruleika?

Stuðul uttan mál

Sera trupult hevur verið at fáa eitt greitt yvirliit yvir, hvørjar stuðulsskipanir eru galdandi, og hvussu nógv tað almenna letur í stuðli um árið. Hetta staðfesti Endurreisingarnevndin í 1994, og sjálvt um figgjarlógin nú er væl betur útgreinað, er hetta enn trupult.

Vit hava tó gjørt eina roynd. Talvan niðanfyrir vísir stuðulsupphæddir í 1996 og tilsvarendi bruttofaktorinntøku* fyri vinnugreinir. Vit hava brúkt bruttofaktorinntøkuna tí hon er besta mál fyri virðisøkingina í einari vinnu. Vit hava her skilt millum vinnugreinir, ið hava serligar játtanir og so allar hinar.

	Stuðul mið. kr.	Bruttofaktorinntøka (BFI)	Stuðul/FBI
Fiskivinna	182	1015	18%
Landbúnaður	17	41	41%
Aling	11	92	12%
Ferðavinna	4	60	7%
Önnur framleiðsluvinnu/ídnadur	15	502	3%

Talvan vísir, at tað eru tær traditionellu vinnugreinirnar, ið fáa mest stuðul, meðan nýggjar vinnugreinir ikki verða stuðlaðar í sama mun.

Stuðulin til høvuðsvinnu okkara svarar til, at 18% av inntøkugrundarlagnum kemur úr landskassanum. Innan aðra framleiðsluvinnu, herundir ídnadnum, kemur bert 3% av inntøkugrundarlagnum úr landskassanum sum stuðul. Spurningur okkara er so, hvat hetta býti av stuðli millum vinnugreinirnar er grundað á?

Fleiri tilmæli eru gjørd Føroyska Landsstýrið hevur seinastu árin fingið fleiri tilmæli um hvørjar vinnuframa- og stuðulsskipanir eru hósikilgar í Føroyum, og hvussu hesar kunnu skipast.

Í januar '94 handaði Endurreisingarnevndin landsstýrinum sína frágreiðing, og í mai sama ár fekk landsstýrið frágreiðingina »Karmar fyri føroyskari vinnu«, ið partarnir á privata arbeidsmarknaðinum stóðu aftanfyri.

Hesar frágreiðingar høvdu partvís stóði í truplu stöðini í samfelagnum og tørvin á serligum krepputøkum m.a. stuðul til vinnuna. Báðar frágreiðingarnar komu tó eisini við tilráðingum um karmar fyri vinnuframa- og stuðulsskipanir.

Enn eru tilmælini ikki fylgd og stöðan á hesum øki er enn líka ógreið, sum Endurreisingarnevndin staðfesti fyri skjótt 4 árum síðan.

Ætlanir uttan uppfylging

Seinastu árin eru eisini fleiri konkret uppskot komin til verkætlanir, sum kundu skapt framgongd fyri føroyska vinnu sum heild, m.a. í áðurnevndu tilmælum.

Eitt dømi er tankin um Føroyar sum ein tilfeingisdepil í norðuratlatshavi, har hugsjónin m.a. var at útnýta okkara stöðu sum stytsta leið til avreiðing, bunkring, umvæling og aðrar tænastur hjá skipum í einum stórum havskvi. Eitt annað dømi er...

Felags fyri hesar ætlanir, sum hava verið frammir, er, at eingin er at fylgja teimum upp. Einstøku virkini makta tað ikki, og stovnar sum Menningarstovan hava alt ov nógv annað arbeiði til at fylgja einari slíkari ætlan nóg langt ávegis. Og tí endar tað stórt sæð hvørja ferð við, at tey góðu hugskotini lida vøggudeyðan.

Um ein royndur projektleiðari varð settur at arbeiða við einari slíkari verkætlan burturav, t.d. í eitt 2 ára skeið, ívast vit ikki í, at ítøkilg úrslit spurdust burturúr.

Við verandi politisku prioriteringum og vinnupolitikki, verður orka okkara í staðin brúkt til álit aftan á álit, til tos og stuðul »í leysari vekt«.

Vinnuframi við stavnhalði

Um vinnuframskipanir og stuðul skulu hava eina meining, eiga vit at fylgja nøkrum fáum meginreglum, ið ganga sum ein reyð-

játtanir skulu finnast, og fólk við hollum royndum setast til at fáa ætlanirnar av bakkastokki, saman við vinnuni.

Vit eiga ikki at spjæða lítlu orku okkara. Ikki dungar av ætlanum, ið bert verða til tos. Heldur eina verkætlan, ið verður til veruleika.

ur tráður gjøgnum nógvu álitini um Føroyar og framtíðina.

Eitt burðardýgt vinnulív skal, sum meginreglu, klára seg uttan stuðul og kappast undir vanligum marknaðartreytum.

Búskapur og útflutningur okkara má gerast fleirtáttadur, og tí eiga vit at stuðla undir nýggjar vinnugreinar.

Vinnuframskipanir okkara eiga at fremja menning av vinnum, sum gagnnýta menniskjaliga tilfongi okkara og tað høga útbúgvingarstöði.

Partar av verandi vinnu okkara hoyra í stóran mun heima í lágloðarløndum, og tí eiga vit at stimbra nýggja vinnu, ið ikki er tengd at lønarkostnadi sum kappingarparametur.

Tað kunnu vera serlig økir ella serligar stöður, sum tala fyri, at stuðul kann veitast til verandi vinnu. Hetta umfatar generellar stuðulsskipanir fyri at menna vinnuna. Eitt nú innan metingar av verkætlanum, serkunnleika, marknaðarkanningar, vørumerking og fiskiroyndir.

Vinnuframskipanir eiga at vera samlaðar í eina skipan við skjótari avgreiðslu, har allar vinnugreinir hava somu møguleikar at fáa lut í teimum.

Tað er ikki nóg mikið at gera vøkur álit. Hugskot, ið kunnu gagna vinnulívinum sum heild, eiga at skipast sum ítøkilgar verkætlanir. Neyðugar

Endurskoðan av vinnuframskipanum sum skjótast

Miðfyrirsitingin hevur nú verið gjøgnum eina bygnaðarbroyting, og vit hava fingið aðalstyrir við greiðum ábyrgdarbýti. Eitt av hesum er nýggja Vinnumálastýrið. Eisini er miðfyrirsitingin styrkt við hópin av vøllerdum fólkum.

Ídnadafelagið heldur tí, at tíðin nú er komin til at endurskoða allar vinnuframa- og stuðulsskipanir. Og vinnan er altíð til reiðar at luttaka í hesum arbeiði.

Vegna nevndina
í Føroya ldnadafelag
Jan Mortensen

*) Bruttofaktorinntøka (BFI) - ein frágreiðing:
FBI vísir samsýningina til framleiðslufaktorarnar, arbeiði og kapital. Verða óheimleis avgjöld drigin frá og stuðningur til vinnuna lagdur aftur at bruttotjóðarinntøkuni fæst bruttofaktorinntøkum.

